

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-1234-2018

8 თებერვალი, 2019

წელი

№ას-1234-2018

ჩინეთის

რკინიგზა

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)

მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, ზურაბ ძლიერიშვილი

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – შპს „ჩ-----ი“ (მოსარჩელე, მოპასუხე
შეგებებულ სარჩელზე)

მოწინააღმდეგე მხარე – შპს „ს-----ა (მოპასუხე,
შეგებებული მოსარჩელე)

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 14 ივნისის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა _ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და
ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება, ხოლო,
შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

დავის საგანი – თანხის დაკისრება, ზიანისა და პირგასამტეხლოს
ანაზღაურება (თავდაპირველ სარჩელში), ვალდებულების შესრულება,
ნივთის შენახვის ხარჯებისა და მიუღებელი შემოსავლის ანაზღაურება
(შეგებებულ სარჩელში)

აღწერილობითი ნაწილი:

1. მოსარჩელის/შეგებებული სარჩელის ავტორის მოთხოვნა და სარჩელის/შეგებებული სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. შპს „ჩ-----მა“ (შემდგომში – მოსარჩელე, მოპასუხე შეგებებულ სარჩელზე, აპელანტი, კასატორი ან შემძენი) სარჩელი აღძრა სასამართლოში შპს „ს-----ის“ (შემდეგომში – მოპასუხე, შეგებებული მოსარჩელე, მოწინააღმდეგე მხარე ან გამყოფი) მიმართ, მოპასუხისათვის უსაფუძვლოდ მიღებული ავანსის თანხის – 1 156 237,50 ლარის, ამ თანხის დაყოვნების გამო, მიუღებელი შემოსავლის – 144 640,56 ლარისა და პირგასამტეხლოს – 29 965,75 ლარის დაკისრების მოთხოვნით.

1.1.1. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: 2012 წლის 10 ივნისს, ამავე წლის 31 დეკემბრამდე მხარეთა შორის დაიდო #10/06/2012 ხელშეკრულება. ხელშეკრულების საფუძველზე, მოპასუხემ იკისრა ვალდებულება, 2012 წლის ივლისიდან სექტემბრის ჩათვლით მოსარჩელისათვის მიეწოდებინა 16064 ცალი პირველი კატეგორიის წიწვოვანი ჯიშის გაჟღენთილი ხის განძელი (შპალი) ზომებით 180X250X2750, ასევე, 322 ცალი ხიდის კოჭი ზომებით 200X240X3250, 61 კომპლექტი ხის კოჭი საისრე გადამყვანისათვის ტიპი 11 და 1 კომპლექტი ტიპი 9. მოსარჩელემ მოპასუხეს ავანსის სახით ჩაურიცხა 1 165 046,50 ლარი. მოპასუხემ უზრუნველყო მხოლოდ 3 361 ერთეული ხის განძელისა და 21 საისრე გადამყვანის კომპლექტის მიწოდება, ისიც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადების დარღვევით. გარდა ავანსისა, მოსარჩელის მიერ გადახდილია ნაწილობრივი კონსიგნაცია საერთო თანხით 1 455 917,50 ლარი. მიუხედავად არაერთი შეხვედრისა და მოლაპარაკების მცდელობისა, მოპასუხესთან ვერ იქნა შეთანხმება მიღწეული, რის შედეგადაც მოსარჩელეს ადგება ზიანი (მიუღებელი შემოსავლის დაკისრება სარჩელით დაკავშირებულია მოთხვნილი თანხის სადეპოზიტო ანგარიშზე განთავსებასა და შესაბამისი სარგებლის მიღების შესაძლებლობასთან).

1.2. მოპასუხემ შეგებებული სარჩელი აღძრა სასამართლოში თავდაპირველი მოსარჩელის მიმართ და მოითხოვა შეგებებული სარჩელით მოპასუხის დავალდებულება, მიიღოს მხარეთა შორის 2012 წლის 10 ივნისს გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად დამზადებული საქონელი: 322 ცალი ხიდის ძელი; 41 კომპლექტი საისრე გადამყვანი ძელი (რაც შეიცავს 3280 ცალ სხვადასხვა ზომის განძელს) და 3000 ცალი ხის განძელი ზომით 180X250X2750მმ; შეგებებული სარჩელით ასევე მოთხოვნილია 2013 წლის 1 იანვრიდან 2016 წლის 31

მარტის ჩათვლით საქონლის შენახვის ხარჯის – 120 802,50 ლარის, 619,50 კვ.მ სასაწყობე ფართით სარგებლობისთვის 2016 წლის 1 აპრილიდან ფართის გამოთავისუფლებამდე ყოველთვიურად 3 097,50 ლარისა და მიუღებელი შემოსავლის – 331 068,38 ლარის მოპასუხისათვის დაკისრება.

1.2.1. შეგებებული სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: ხელშეკრულების საფუძველზე შეგებებულმა მოსარჩელემ შეასრულა ნაკისრი ვალდებულება და მყიდველს ოთხ ეტაპად (2012 წლის 31 აგვისტოს, 2012 წლის 7 სექტემბერს, 2012 წლის 21 სექტემბერსა და 2012 წლის 9 ოქტომბერს) გადასცა მის მიერ წარმოებული და ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პროდუქციის ნაწილი. ვინაიდან 2012 წლის 25 ივნისს საბანკო გარანტიის თანხა უკვე იყო მის ანგარიშზე ჩარიცხული, შემძენმა მიწოდებული საქონლის ღირებულების მხოლოდ 50% გადაიხადა. მიწოდებული საქონელი შეგებებული საჩელით მოპასუხის მიერ თავის მხრივ გადაეცა იმ კომპანიებს, რომლებიც ცალკე სახელშეკრულებო ურთიერთობაში იმყოფებოდნენ თავდაპირველ მოსარჩელესთან. გარკვეული პერიოდის შემდეგ, მიუხედავად იმისა, რომ გამყიდველი ვალდებულებას ასრულებდა და პროდუქციის ნაწილიც უკვე დამზადებული იყო, მოპასუხეს აღარ გაჰქონდა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საქონელი, რის თაობაზეც ამ უკანასკნელს არაერთხელ ეცნობა წერილობით. მოწინააღმდეგე მხარის მიერ საქონლის არასათანადო შენახვამ დააზიანა ნასყიდობის საგანი, ამასთანავე, არავითარი მტკიცებულებით არ დასტურდება, რომ სწორედ შეგებებული მოსარჩელის მიერ მიწოდებული პროდუქცია იყო დაზიანებული და არა სხვა ფირმების მიერ მიწოდებული საქონელი. გამყიდველმა ვალდებულება შეასრულა მხოლოდ ნაწილობრივ, რადგანაც შეგებებული სარჩელით მოპასუხისგან ელოდა შესაბამის ანაზღაურებას პროდუქციის წარმოება-მიწოდების გასაგრძელებლად, ამასთანავე, უკვე დამზადებული პროდუქციის ნაწილი 2012 წლის ოქტომბრიდან მისსავე ტერიტორიაზე განთავსებული და არაერთი მოთხოვნის მიუხედავად არ გააქვს ნივთი შემძენს, რაც წარმოშობს ქონების დასაწყობების ხარჯების ანაზღაურებას. გარდა ამისა, წარმოებული და რეალიზებული პროდუქციის შედეგად შეგებებულ მოსარჩელეს უნდა მიეღო გარკვეული მოგება, რაც გამოირიცხა შემძენის მხრიდან ვალდებულების დარღვევის გამო.

2. მოპასუხეების პოზიცია:

2.1. მოთხოვნის გამომრიცხველი შესაგებლით მოპასუხემ არ ცნო თავდაპირველი სარჩელი და აღნიშნა, რომ ხელშეკრულება თავად

მოსარჩელის მიერ იყო არაჯეროვნად შესრულებული. მოპასუხე კეთილსინდისიერად ასრულებდა და მზად არის კვლავ შეასრულოს დარჩენილი ვალდებულება, თუკი თავად მოსარჩელე დაიცავს ამავე ხელშეკრულების პირობებს და გადაიხდის დარჩენილ თანხას. მოსარჩელე ვერ ასაბუთებს, რატომ შეწყვიტა პროდუქციის მიღება. ის გარემოება, რომ მოპასუხე სთხოვდა პროდუქციის მიღებას, დასტურდება 2012 წლის ოქტომბრიდან 2013 წლის აგვისტომდე მიწერილი წერილებით, თუმცა საპასუხოდ მხოლოდ ერთი წერილი მიიღო გამყიდველმა 2013 წლის 29 იანვარს, სადაც მყიდველი იუწყებოდა, რომ სასარგებლო იყო მათთან ურთიერთობა და საქონლის მიწოდების თაობაზე დამატებით აცნობებდნენ. მოსარჩელე მხარეს ევალუბოდა პროდუქციის ხარისხის შემოწმება მისი მიღების დროს, ხოლო, თუკი უხარისხო პროდუქციას მიიღებდა, მისი შეცვლა უნდა მოეთხოვა, რაც მოსარჩელეს არ განუხორციელებია. საქონლის ხარისხის თაობაზე ექსპერტიზა ჩატარებულია მიწოდებიდან 2 წელზე მეტი ხნის შემდეგ, ამასთან, გაურკვეველია, ექსპერტიზაში მითითებული და უხარისხოდ მიჩნეული პროდუქცია ნამდვილად იყო თუ არა მოპასუხის წარმოებული, ექსპერტი შემოწმებულ პროდუქციაზე არსებულ რაიმე განმასხვავებელ ნიშანზე არ უთითებს, ამასთან, მიწოდებული და ექსპერტის მიერ 2 წელზე მეტი ხნის შემდეგ შემოწმებული პროდუქციის ოდენობა არ ემთხვევა ერთმანეთს. აღნიშნულის საპირისპიროდ, ხარისხიანი ნივთის გადაცემა დასტურდება თუნდაც მოსარჩელესა და მის ქვეკონტრაქტორს შორის დადებული ხელშეკრულებებით, რაც თავად მოსარჩელემ წარმოადგინა. სარჩელი სრულიად დაუსაბუთებელია კონდიქციიდან გამომდინარე მოთხოვნის ნაწილში, რადგან მოპასუხე არ გამდიდრებულა ავანსად ჩარიცხული თანხით, მან, როგორც მხარემ, გასწია გარკვეული ხარჯები და სამუშაოები მოსარჩელის მიერ მიღებული ნივთის დასამზადებლად, ხოლო, ნაწილი ამჟამადაც მოპასუხის ტერიტორიაზეა და არ გააქვს მოსარჩელეს. რაც შეეხება მიუღებელ შემოსავალს, არგუმენტად იმის მოყვანა, რომ მოსარჩელე საბანკო დეპოზიტზე განათავსებდა მითითებულ თანხას და მიიღებდა მოგებას, არის უსაფუძვლო, რადგან მოსარჩელე ვერ უთითებს, რომ სწორედ მის მიერ ვალდებულების დარღვევის გამო სხვა მესამე პირებთან დაერღვა სახელშეკრულებო ურთიერთობები, რამაც ზარალი გამოიწვია, ისევე, როგორც უსაფუძვლოა პირგსამატეხლოს დაკისრების მოთხოვნა, ვინაიდან ვალდებულება მოპასუხეს არ დაურღვევია;

2.2. შეგებებული სარჩელის წინააღმდეგ თავდაპირველი მოპასუხის მიერ წარდგენილია მარტივი შესაგებელი, სადაც მხარე

შემოიფარგლა მხოლოდ ფაქტების უარყოფით, თუმცა რაიმე ტიპის შედავება შესაგებელში გადმოცემული არ არის.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

გორის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 20 ივნისის გადაწყვეტილებით თავდაპირველი სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო, შეგებებული სარჩელი დაკმაყოფილდა, შემძენს დაევალა დამზადებული საქონლის: 322 ხიდის ძელის, საისრე გადამყვანი ძელის 41 კომპლექტის (რაც შეიცავს 3280 ცალ სხვადასხვა ზომის განძელსა და 3000 ცალ ხის განძელს, ზომით 180X250X2750 მმ) მიღება, მასვე დაეკისრა 2015 წლის 31 მარტის ჩათვლით საქონლის შენახვის ხარჯის – 120 802,50 ლარისა და მიუღებელი შემოსავლის სახით 331 068,38 ლარის ანაზღაურება.

4. აპელანტის მოთხოვნა:

რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა თავდაპირველმა მოსარჩელემ, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება, ხოლო, შეგებებული სარჩელის უარყოფა.

5. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

აღნიშნული საქმე განხილულ იქნა ზემდგომი სასამართლოების მიერ და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 14 ივნისის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება, ხოლო, შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და მიიჩნევს, რომ იგი დაუშვებელია შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის დასაბუთება:

1.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს

სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასა და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე. ზემოაღნიშნული დანაწესები განსაზღვრავს იმ მოთხოვნებს, რომელთაც საკასაციო საჩივარი უნდა შეიცავდეს და ეფუძნებოდეს.

1.2. მოცემულ შემთხვევაში, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთება ძირითადად იმ დასკვნებს ეფუძნება, რომ:

1.2.1. 2012 წლის 10 ივნისს მხარეთა შორის დაიდო ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც, გამყიდველმა იკისრა მყიდველისათვის წიწვოვანი წარმომავლობის მასალისგან დამზადებული და ქვანახშირის ზეთით გაჟღენთილი ხის ძელების დამზადება და მიწოდება(ა) *ГОСТ 78-2004 -ის მიხედვით ხის ძელები (განიერ ლიანდაგიანი სარკინიგზო მაგისტალებისთვის), A ტიპის პირველი კატეგორიის, პირველი ხარისხის ზომით 180X250X2750 მმ (5მმ), რაოდენობა-16064 ცალი. ბ) ГОСТ 28450-90-ის მიხედვით ხის სახიდე ძელები, ზომით 200X240X3250 მმ, რაოდენობა - 322 ცალი. გ) ГОСТ 8816-2003 -ის მიხედვით ხის ძელები ისრული გადამყვანებისთვის, რაოდენობა - 1/11 ტიპის - 61 კომპლექტი; 1/9 ტიპის - 1 კომპლექტი*);

1.2.2. 2012 წლის 5 ივლისს მყიდველმა გამყიდველს ავანსად გადაუხადა 1 165 046,50 ლარი და ამავე ოდენობის თანხაზე მოსარჩელის სასარგებლოდ გაცემული იქნა საბანკო გარანტია. მოსარჩელემ შესრულების ნაწილი მიიღო;

1.2.3. 2012 წლის 9 ოქტომბრის შემდეგ, მიუხედავად პროდუქციის

მზაობის შესახებ გაგზავნილი არაერთი შეტყობინებისა, მოსარჩელეს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პროდუქცია არ მიუღია. 2012 წლის 15 აგვისტოს #20 წერილით ირკვევა, რომ 2012 წლის 15 აგვისტოს მოპასუხემ თავდაპირველ მოსარჩელეს აცნობა, რომ 2012 წლის 10 ივნისის ხელშეკრულების საფუძველზე ნაკისრი ჰქონდა მისთვის 62 კომპლექტი საისრე გადამყვანი ძელების მიწოდების ვალდებულება, რომლის შესრულების მიზნით, მას უკვე დამზადებული ჰქონდა 21 კომპლექტი. დამზადებული პროდუქციის დროულად მიწოდებისათვის მყიდველს ეთხოვა კომისიის გამოყოფა მიღება-ჩაბარების აქტის გასაფორმებლად. 2012 წლის 29 ოქტომბრის წერილის თანახმად, მოპასუხემ კვლავ აცნობა მოსარჩელეს, რომ 2012 წლის 10 ივნისის #10/06/2012 ხელშეკრულების საფუძველზე, მას გაჟღენთილი ჰქონდა A31/11 ტიპის საისრე გადამყვანი ძელი 21 კომპლექტი, რომლებიც მზად იყო ვაგონებში ჩასატვირთად და სადგურ ველში გასაგზავნად. ასევე დამზადებული იყო A31/11 ტიპის საისრე გადამყვანი ძელის 20 კომპლექტი და 322 ცალი ხიდის ძელი. გამყიდველის ინფორმაციით მყიდველი, დასაცლელი და დასაწყობებული ტერიტორიის არქონის გამო, აფერხებდა ვალდებულების შესრულებას, რაც, თავის მხრივ, უარყოფითად აისახებოდა მხარეთა შორის ურთიერთობაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, შემძენს შეეთავაზა სპეციალური კომისიის შექმნა პროდუქციის ხარისხის შემოწმების და საპასუხისმგებლო შენახვაზე აქტის გაფორმების მიზნით. 2012 წლის 19 ნოემბრის #31 წერილით აპელანტს კვლავ ეცნობა, რომ 2012 წლის ოქტომბრიდან გაჟღენთილი ჰქონდა 41 კომპლექტი A31/11 ტიპის საისრე გადამყვანი ძელი, 322 ცალი ხიდის ძელი და 3000 ცალი პირველი კატეგორიის შპალი, რომლებიც მზად იყო ვაგონებში ჩასატვირთად და სადგურ ველში გასაგზავნად. 2013 წლის 18 იანვრის #04 წერილით, მოსარჩელის დირექციას კიდევ ერთხელ ეცნობა მოპასუხის მხრიდან ვალდებულების შესრულების შესახებ. ამავე წერილში აღინიშნა, რომ 2012 წლის 29 ოქტომბრის #28 და 2012 წლის 19 ნოემბრის #31 წერილების საფუძველზე გამოყოფილ იქნა კომისია მოსარჩელის წარმომადგენლის ტ--- ი-----ის, კომპანია I---ის რკინიგზის ინფრასტრუქტურის ინჟინრის პ----- კ-----ის, ასევე I---ის რკინიგზის ინფრასტრუქტურის ინჟინერ გ--- ა-----ის სახით, რომლებმაც ქარხნის წარმომადგენელ ვ----- კ-----ესთან ერთად დაათვალიერეს და ინსპექტირება ჩაუტარეს ამავე წერილში დასახელებულ პროდუქციას. წარმომადგენლების მიერ მიღებული დასკვნის თანახმად, პროდუქცია დამაკმაყოფილებლად იქნა შეფასებული. წერილში ასევე აღინიშნა იმის შესახებ, რომ ტ--- ი-----ის სიტყვიერი ინფორმაციით, სს „ს-----

-----აში“ პროდუქციის დასასაწყობებელი ადგილის არარსებობის გამო, კვლავ ფერხდებოდა პროდუქციის მიღება. იმაზე მითითებით, რომ ქარხანა წარმოადგენდა მოქმედ ორგანიზაციას და არა სასაწყობე ტერიტორიას მოპასუხე მოითხოვდა პროდუქციის ტერიტორიიდან გატანას, წინააღმდეგ შემთხვევაში, აცნობებდა, რომ 2013 წლის 1 იანვრიდან დაუწყებდა გადასახადს პროდუქციის შენახვისთვის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. 2013 წლის 29 იანვარს, აპელანტისა და სს „ხ-----ის“ ერთობლივი საწარმოს მიერ მოპასუხეს წერილობით ეცნობა, რომ „გარკვეული პერიოდი გავიდა მას შემდეგ, რაც ... ქარხანამ დაამზადა ხის განძელები და საისრე გადამყვანი ძელები... ამჟამად ლიანდაგის დაგების სამუშაოები უკვე დაწყებულია. ამავე დროს სს „ს-----ამ“ უკვე შეათანხმა, ინჟინრებთან ერთად მოინახულა ადგილი და შეამოწმა ხის განძელები“. დამტკიცების შემდეგ თანდათან გაწმენდდა ადგილს და საქონლის გაგზავნის თაობაზე დამატებით ეცნობებოდა მოპასუხეს მას შემდეგ, რაც ტერიტორია გათავისუფლდებოდა. გამყიდველის 2013 წლის 23 მაისის #13 წერილით კვლავ ეცნობა მოსარჩელეს პროდუქციის მზაობისა და მისი გატანის უზრუნველყოფის შესახებ. მოპასუხე კვლავ უთითებდა სასაწყობო მეურნეობის არარსებობაზე და იხსნიდა პასუხისმგებლობას ატმოსფერული და სხვა სახის ზემოქმედების შედეგად პროდუქციის ხარისხის გაუარესებასთან დაკავშირებით. 2013 წლის 12 აგვისტოს #31-24 წერილით, იმ გარემოებაზე მითითებით, რომ შემძენის მხრიდან იგნორირებულ იქნა გამყიდველის არაერთი წერილობითი მიმართვა, მოთხოვნილ იქნა ხელშეკრულების შეწყვეტის დადასტურება;

1.2.4. 2013 წლის იანვარში მოსარჩელე აფიქსირებდა ხელშეკრულებაში დარჩენასა და მზაობას უკვე დამზადებული პროდუქციის გატანის შესახებ. უფრო მეტიც, უკვე დამზადებული პროდუქციის გატანის თაობაზე მიმწოდებლის არაერთი წერილობითი მოთხოვნის მიუხედავად, შემკვეთს არც ერთ ეტაპზე არ უცნობებია მისი მხრიდან ხელშეკრულების მოშლის შესახებ. 2013 წლის 29 იანვრის წერილით მოსარჩელემ დაადასტურა, რომ საქონლის მიღება შეფერხებული იყო მისი ბრალით – თავისუფალი ადგილის არარსებობით, შესაბამისად, ვალდებულების დარღვევა მოპასუხის ქმედების შედეგს არ წარმოადგენს;

1.2.5. გამყიდველს მყიდველისათვის ნაკლიანი პროდუქცია არ მიუწოდებია. 2012 წლის 31 აგვისტოს, ერთი მხრივ, მოსარჩელის წარმომადგენელსა და მოპასუხე კომპანიის დირექტორს შორის ქ.გორში შედგა მიღება-ჩაბარების აქტი, მასზედ, რომ 2012 წლის 10 ივნისის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მყიდველმა „შეამოწმა და მიიღო

(ჩაიბარა)“ ქვანახშირის ზეთით (კრეაზოტით) გაჟღენთილი საისრე გადამყვანი 1/11 ტიპის ძელების 20 და 1/9 ტიპის ძელების 1 კომპლექტი. მხარეებმა აქტზე ხელმოწერით დაადასტურეს, რომ მიღებული პროდუქცია გაჟღენთვის ხარისხით შეესაბამება სახელმწიფო სტანდარტებს გოსტი 20022,5-90 (ხის მერქნის დაცვა, ავტოკლავური გაჟღენთვა ზეთოვანი დამცავი საშუალებებით). ამავე აქტის თანახმად, პროდუქცია გამყიდველის ხარჯებით ქ.თბილისში, სადგურ ველში მიწოდებული იქნებოდა მყიდველისათვის. ზემოაღნიშნული აქტის შესაბამისად, მიღებული პროდუქცია 2012 წლის 3 დეკემბერს მყიდველმა მიაწოდა სს „ჯ-----ის“, რაც დასტურდება მიღება-ჩაბარების აქტით. 2012 წლის 7 სექტემბერს მხარეთა შორის ქ.გორში შედგა მიღება-ჩაბარების აქტი, რომლის თანახმადაც, მოსარჩელის მიერ შემოწმებული და მიღებულ იქნა (ჩაიბარა) ქვანახშირის ზეთით გაჟღენთილი 750 ცალი პირველი ტიპის ხის განძელი. მხარეებმა აქტზე ხელმოწერით დაადასტურეს, რომ მიღებული პროდუქცია გაჟღენთვის ხარისხით შეესაბამებოდა სახელმწიფო სტანდარტებს გოსტი 20022,5-93 (ხის მერქნის დაცვა, ავტოკლავური გაჟღენთვა ზეთოვანი დამცავი საშუალებებით). ამავე აქტით დადგინდა, რომ აღნიშნული პროდუქცია გამყიდველის ხარჯებით ქ.თბილისში, სადგურ ველში მიწოდებული იქნებოდა მყიდველისათვის. საბოლოოდ, 2012 წლის 17 სექტემბერს ეს პროდუქცია მოსარჩელემ გადასცა სს „ჯ-----ს“. 2012 წლის 21 სექტემბერს ქ.გორში მხარეებს შორის კვლავ შედგა მიღება-ჩაბარების აქტი, მასზედ, რომ შემოწმებულ და მიღებულ იქნა ქვანახშირის ზეთით გაჟღენთილი 1176 ცალი პირველი ტიპის ხის განძელი. მხარეებმა აქტზე ხელმოწერით დაადასტურეს, რომ პროდუქცია გაჟღენთვის ხარისხით შეესაბამებოდა სახელმწიფო სტანდარტებს გოსტი 20022,5-93 (ხის მერქნის დაცვა, ავტოკლავური გაჟღენთვა ზეთოვანი დამცავი საშუალებებით). პროდუქცია გამყიდველის ხარჯებით ქ.თბილისში სადგურ ველში მიეწოდა მოსარჩელეს, რომელმაც იგი 2012 წლის 25 სექტემბერს გადასცა სს „ჯ-----ს“. 2012 წლის 9 ოქტომბრის მიღება ჩაბარების აქტი ასევე ადასტურებს უნაკლო ხარისხის მქონე 1435 ცალი პირველი ტიპის საქონლის მიწოდებას მოსარჩელისათვის მოპასუხის ხარჯზე. რკინიგზის ინფრასტრუქტურის ინჟინერ 3----- კ-----ის 2012 წლის 12 სექტემბერის წერილის მიხედვით, შესაბამისი დოკუმენტაციის შესწავლისა და შეფასების შედეგად ინჟინერმა განაცხადა შემდეგი: საქართველოს შპალების გადამამუშავებელი ქარხნის ხარისხთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია (პასპორტი №3) გაცემულია 750 ერთეულზე, გაჟღენთილი ხის შპალები ინჟინრისათვის მისაღებია. 3----- კ-----ის 2012 წლის 5

ნოემბრის წერილში სადაც საუბარია ნაკლოვანებების აღმოფხვრაზე, მითითებულია ასევე, რომ გაჟღენთილი ძელების 21 კომპლექტი (20-1/11 და 1-1/9) ხარისხიანია და მათი გამოყენება შესაძლებელია შემოვლითი პროექტის გზის სამუშაოებზე. საქმეში წარმოდგენილი ექსპერტის 2012 წლის 21 სექტემბრის #005 მოხსენების მიხედვით რკინიგზის ინფრასტრუქტურის წარმომადგენლები მიწვეულ იქნენ ქ.გორში მდებარე შპალების გადამამუშავებელ ქარხანაში ქვანახშირის ზეთით გაჟღენთილი ხის შპალების შემოწმებისა და ხარისხს განსაზღვრისთვის. გაჟღენთილი ხის შპალები, საისრე გადამყვანი ძელები და ხიდის ძელები აკმაყოფილებდა სტანდარტებს ГОСТ 20022 0-93; ГОСТ 20022 5-93. შპალები შენახული და დამზადებული იყო გადასაზიდად ველის სადგურზე მდებარე სარკინიგზო საამწყობრო ბაზაზე. შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული შპალების ვიზუალურმა შემოწმებამ აჩვენა, რომ მიღებული შედეგები აკმაყოფილებდა სარკინიგზო სამუშაოებზე არსებულ მოთხოვნებს. სარკინიგზო ინფრასტრუქტურის ინჟინრებმა დაათვალიერეს ვიზუალური და სივრცითი შემოწმებისათვის განკუთვნილი ხის შპალების შესაბამისობა. შემთხვევით შერჩეული შპალების ვიზუალური და სივრცითი შემოწმება დამაკმაყოფილებელი და მისაღები იყო სარკინიგზო სამუშაოებისათვის. თეთრი მასალა განკუთვნილი საისრე გადამყვანი ძელებისათვის იყო დამაკმაყოფილებელი. გარდა ამისა, გამყიდველის მიერ ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით სს „ლ-----ის“ მიერ გაცემული საბანკო გარანტია (რომლის თანახმადაც გარანტი პრინციპალის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ბენეფიციარის მიმართ გამოუთხოვად ვალდებულებას კისრულობდა პირველი წერილობითი მოთხოვნის წარდგენიდან 5 საბანკო დღის ვადაში გადაეხადა 1 165 046,50 ლარის ფარგლებში თანხა), ბენეფიციარი მყიდველის მიერ გამოყენებული არ ყოფილა და იგი გაუქმდა. საგულისხმოა, რომ შემძენს ნივთის ნაკლის გამოსწორების, ან ნაკლიანი ნივთის ახლით შეცვლის მოთხოვნით არ მიუმართავს გამყიდველისათვის და არც პრეტენზია გამოუთქვამს მათ დაგვიანებით მიწოდებაზე. უნაკლო ნივთის გადაცემის ფაქტს ვერ გააქარწყლებს 2014 წლის 17 ნოემბრის ექსპერტიზის დასკვნა, სადაც აღნიშნულია, რომ ისრული გადამყვანი ძელების 21 კომპლექტიდან ექსპლუატაციისათვის ვარგისიანად ჩაითვალა 16, დარჩენილი 400 ცალი დაუკომპლექტებელი ისრული გადამყვანი ძელებიდან 243 საკუთარი პარამეტრებით ვარგისი იყო შემდგომი გამოყენებისთვის. ლიანდაგის სამშენებლო სამმართველოს თბილისის მექანიზირებულ ბაზაში დასაწყობებული ხის განძელების (3361 ცალი) ვიზუალური

დათვალიერების, გეომეტრიული პარამეტრებისა და ბზარების მონიტორინგის შემდეგ ექსპლუატაციისათვის ვარგისად ჩაითვალა 1000 ცალი ხის განძელი. გეომეტრიული ფორმის დარღვევის გამო, ექსპლუატაციისათვის უვარგისად ჩაითვალა 103 ცალი განძელი. მსხვილი კორძების გამო დაწუნებულ იქნა 312 ცალი განძელი, შრობის და გაჟღენთვის შემდგომი ბზარების გამო – 1916 ცალი განძელი. აქედან დაახლოებით 17-18% ბზარების არის რადიანული, დახრილი ბოჭკოებით (10%) და მოქმედი ნორმატიული დოკუმენტის მიხედვით (ГОСТ 78-2004) ექსპლუატაციაში გამოყენება დაუშვებელი იყო, ხოლო, დარჩენილი დაბზარული განძელების გამოყენება შესაძლებელი იყო შესაბამისი დამუშავების შემდეგ. მოცემულ შემთხვევაში, მართალია, მოსარჩელესა და სს „ს-----ს“ შორის სახელშეკრულებო ურთიერთობის არსებობა სადავო არაა და სწორედ ამ უკანასკნელს მიეწოდებოდა მოპასუხისაგან შესყიდული პროდუქცია, თუმცა, სს „ს-----ის“ მიმართვის საფუძველზე ჩატარებული ექსპერტიზის დასკვნით არ დასტურდებოდა ის გარემოება, რომ ექსპერტმა დაიწუნა მოპასუხის მიერ დამზადებული პროდუქცია. როგორც თავად დასკვნიდან ირკვევა, ექსპერტის მიერ გამოკვეულია იმაზე მეტი მასალა, ვიდრე აღნიშნული პერიოდისთვის მოპასუხემ მიაწოდა მყიდველს, გარდა ამისა, შპს „ს-----ის“ 2015 წლის 22 აპრილის დასკვნის თანახმად, ქ.თბილისის სადგურ ველის მიმდებარე ტერიტორიაზე ს-----ის აღმოსავლეთ სალიანდაგო სამმართველოს სასაწყობო ბაზაში და ლიანდაგის სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს ტერიტორიაზე წარმოდგენილი საისრე გადაწყვანი ძელების: #1/11 (20 კომპლექტი), #1/1 (1 კომპლექტი) და ხის გაჟღენთილი განძელების (2361 ცალი) ნაწილი დაზიანებული იყო მათი ხანგრძლივ პერიოდში (2 წელი და 8 თვე) არასწორი შენახვის გამო და ვერ აკმაყოფილებდა სტანდარტის მოთხოვნებს, რადგან დარღვეული იყო გოსტის მიხედვით (თანახმად სამოქმედო ინსტრუქციისა ЛП-410 და ТУ 32ЛП 56277) გათვალისწინებული ძელებისა და განძელების შენახვის ყველა პირობა: ძელები იმყოფება ღია ცის ქვეშ, რამაც გამოიწვია მათი დაზიანება გაბზარვისა და გახეთქვის სახით, რაც წინაპირობაა განძელებში სიდამპლის წარმოშობისა. მათი ნაწილის პირდაპირი დანიშნულებით გამოყენება მიზანშეწონილი არ არის, რადგან ველარ პასუხობენ სტანდარტის პირობებს. სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის 2016 წლის 26 თებერვლის დასკვნის თანახმად, სადგური ველის სს „ს-----ის“ აღმოსავლეთ სალიანდაგო სამმართველოს სასაწყობო ბაზისა და ლიანდაგების სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს ტერიტორიაზე

განთავსებული ხის გაჟღენთილი განძელების და საისრე გადამყვანი ძელების შენახვის წესები, მოპასუხის მიერ წარმოდგენილი ინსტრუქციების მოთხოვნის შესაბამისად არ იყო დაცული. დასაწყობების მოთხოვნილი პირობების დარღვევის გამო, ხის განძელებსა და საისრე გადამყვან ძელებში, მზის გამოსხივების, ბზარებში მოხვედრილი წყლის ციკლური გაყინვა-გაღვლის ზემოქმედების შედეგად არსებული შემრობის ბზარები დიდდება, შიშვლდება გაჟღენთილი ხის ნაწილი და მათში მოხვედრილი წყალი, მტვერი და ქვიშა ხელს უწყობს მის დაღვობას. მოპასუხის მიერ მიწოდებული ძელებისა და განძელების შესაძლო იდენტიფიკაციის დადგენა არ შედიოდა საინჟინრო ექსპერტიზის კომპეტენციაში. დამატებითი კითხვის პასუხად სარემონტო სამმართველოს თბილისის მექანიზირებულ ბაზაში შემოწმებულ იქნა ბაზის დასავლეთ მხარეს (პირობითად) და მის მიმდებარედ განთავსებული ხის განძელები. მართალია, არც ზემოაღნიშნული დასკვნები შეიცავს მითითებას მასზე, რომ დაწუნებული საისრე გადამყვანი ძელები და ხის გაჟღენთილი განძელები დამზადებული იყო სწორედ მოპასუხის მიერ, თუმცა, ორივე დასკვნაში ექსპერტი იმ გარემოებაზე უთითებს, რომ ქ.თბილისის სადგური ველის ტერიტორიაზე სს „ს-----ის“ აღმოსავლეთ სალიანდაგო სამმართველოს სასაწყობო ბაზისა და ლიანდაგების სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს ტერიტორიაზე განთავსებული ხის გაჟღენთილი განძელებისა და საისრე გადამყვანი ძელების ნაწილი დაზიანებულია მათი შენახვის წესების დაუცველობის გამო;

1.2.6. ინდივიდუალური აუდიტორის ი---- ბ-----ის 2015 წლის 19 მაისის #25/05 აუდიტორული დასკვნიდან ირკვევა, რომ საბუღალტრო მონაცემების თანახმად, 2015 წლის პირველი აპრილის მდგომარეობით ქარხნის ტერიტორიაზე ფიქსირდება 322 ცალი ხიდის ძელი, 45 კომპლექტი საისრე გადამყვანი ძელი და 5804 ცალი ხის განძელი ზომით 2,75მ. აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ 2016 წლის 31 მარტს შედგენილია ოქმი ქ.გორში, კ-----ის ქ#135-ში განთავსებული გაჟღენთილი ხის განძელების რაოდენობის ფაქტის კონსტატაციის შესახებ. მითითებული გარემოება ასახულია ოქმზე თანდართულ ვიდეო და ფოტომასალაზე;

1.2.7. ინდივიდუალურ აუდიტორ ი---- ბ-----ის 2015 წლის 25 დეკემბრის #70/12 აუდიტორული დასკვნის თანახმად, ქ.გორის პერიფერიული ზონის სასაწყობო ფართის საბაზისო ღირებულება 2012-2015 წლებში ერთი კვადრატული მეტრის გაქირავების შემთხვევაში ქირა მერყეობდა 5-დან 6 ლარამდე. მოპასუხის ტერიტორიაზე მზა პროდუქციის მიერ დაკავებული სასაწყობო ფართის რაოდენობა

შეადგენს 619,5 კვ. მეტრს. დადგენილი სასაწყობო ფართის რაოდენობიდან გამომდინარე და მინიმალური ქირის ღირებულების გათვალისწინებით, ერთი თვის საიჯარო ქირა შეადგენს 3 097,5 ლარს. 2013 წლის იანვრიდან 2015 წლის დეკემბრის ჩათვლით _ 11 510 ლარს;

1.2.8. ინდივიდუალური აუდიტორის ი---- ბ-----ის 2015 წლის 25 დეკემბრის #72/12 აუდიტორული დასკვნის თანახმად, 2012 წლის 10 ივნისის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მოსარჩელის მიერ ჩარიცხული და ჩასარიცხი თანხის, ასევე, წასაღები პროდუქციის გათვალისწინებით გამყიდველმა დაკარგა შემოსავალი 157 340,55 ლარის ოდენობით;

1.2.9. ინდივიდუალური აუდიტორის ი---- ბ-----ის 2016 წლის 30 მარტის #30/03/01 აუდიტორული დასკვნის თანახმად, ქარხნის საბუღალტრო დოკუმენტაციაზე დაყრდნობით, გაანგარიშებულ იქნა 2012 წლის 10 ივნისის #10/06/2012 ხელშეკრულების სრულად შესრულების შემთხვევაში მოსალოდნელი მოგება, რომელიც უნდა მიეღო მოპასუხეს, მიუღებელმა შემოსავალმა მოგების სახით შეადგინა 270 191 ლარი. 2013-2014 წლებში სადეპოზიტო საპროცენტო წლიური განაკვეთი შეადგენდა 6%-ს. ამ მონაცემებზე დაყრდნობით მოპასუხემ, გაუნაწილებელ მოგებაზე (270 191 ლარზე) დაკარგა შემოსავალი 60 877,38 ლარი;

1.2.10. ინდივიდუალური აუდიტორის ი---- ბ-----ის 2016 წლის 30 მარტის #30/03/02 აუდიტორული დასკვნის თანახმად, ქარხნის საბუღალტრო დოკუმენტაციაზე დაყრდნობით, გამოკვლეულ იქნა 2012 წლის 10 ივნისის ხელშეკრულების შესრულების შემთხვევაში გამყიდველის მოსალოდნელი მოგება. დასკვნის თანახმად, მიუღებელ შემოსავალს მოგების სახით შეადგენს 270 191 ლარს.

1.3. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). დასაბუთებული პრეტენზია გულისხმობს მითითებას იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით არ წარმოუდგენია დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

1.4. საკასაციო პალატა უარყოფს კასატორის პრეტენზიებს და განმარტავს, რომ თავდაპირველ სარჩელში გადმოცემული ფაქტებიდან გამომდინარე, თანხის ანაზღაურების მოთხოვნის მატერიალურ-სამართლებრივ საფუძველს სამოქალაქო კოდექსის 976-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი წარმოადგენს, რომლის ფარგლებშიც მოსარჩელეს ეკისრება სარჩელში მიუთითოს მოპასუხისათვის თანხის ან სხვა ქონების გადაცემა, რასაც შედეგად მიმღების გამდიდრება მოყვა, ამის შესატყვისად საკუთარი ქონებრივი დანაკლისის არსებობა და მატერიალურ სიკეთეთა ამგვარი გადანაცვლების გაუმართლებლობა. სარჩელის შესწავლით დასტურდება, რომ მოსარჩელემ თავი გაართვა მითითების ტვირთს, თუმცა, შესრულების კონდიქციის წინააღმდეგ მოპასუხემ არსებითი შედაცვა წარადგინა, რომლითაც გამორიცხა ავანსად გადაცემული თანხის უსაფუძვლოდ გადაცემის ფაქტი, მიუთითა მხარეთა შორის სახელშეკრულებო ურთიერთობის არსებობასა და ამ ურთიერთობის ფარგლებში, როგორც გარკვეული შესრულების, ისე – მოსარჩელის მიერ ამ შესრულების მიღებაზე და წარადგინა შესაბამისი მტკიცებულებები. ამ კვალიფიციური შედაცვის დადასტურების გამო, საფუძველი გამოეცალა მოსარჩელის კონდიქციურ მოთხოვნას, ხოლო სხვა რაიმე დამაჯერებელი მტკიცება შემძენს სასამართლოსათვის არ შემოუთავაზებია. უფრო მეტიც, სარჩელით მოთხოვნილია ასევე, ვალდებულების დარღვევით გამოწვეული ზიანისა (მიუღებელი შემოსავალი) და პირგასამტეხლოს ანაზღაურება. იმ პირობებში, როდესაც მხარეთა შორის სახელშეკრულებო ურთიერთობის არსებობა დასტურდება, კონდიქციური მოთხოვნის წარდგენა საერთოდ გამოირიცხება. რაც შეეხება ამ უკანასკნელ მოთხოვნებს, მათ დამფუძნებელ ნორმებს სამოქალაქო კოდექსის 394-ე, 411-ე და 417-ე მუხლები წარმოადგენს და ამ მოთხოვნათა საფუძვლიანობა საკასაციო სასამართლომ შეგებებულ სარჩელში გადმოცემულ პრეტენზიებთან ერთობლიობაში შეაფასა (სსსკ-ის 189.2 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტი). თავად შეგებებული სარჩელის მოთხოვნათა დამფუძნებელ ნორმებს სამოქალაქო კოდექსის 477-ე მუხლის მე-2 ნაწილი, 393-ე, 394-ე, 411-ე და 417-ე მუხლები წარმოადგენს. უპირველესად, უნდა აღინიშნოს, რომ შეგებებული სარჩელი ასევე სრულად პასუხობს მისი ფორმალური გამართულების წინაპირობებს, კერძოდ, შეიცავს მითითებას მოთხოვნის განმაპირობებელ იურიდიულ ფაქტებზე, რომლის წინააღმდეგაც მოპასუხის მხრიდან მარტივი შედაცვა იქნა წარმოდგენილი: მოპასუხე, როგორც თავდაპირველი, ისე – დასაბუთებული შესაგებლის წარდგენისას შემოიფარგლა იმაზე მითითებით, რომ არ ეთანხმებოდა შეგებებულ სარჩელში მითითებულ

ფაქტებს. ამგვარი შედავება კი, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 201-ე მუხლის მე-4 ნაწილისა და 219-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, თავდაპირველ მოსარჩელეს ართმევს შემდგომში შედავების უფლებას და შეგებებულ სარჩელში მითითებული ფაქტები უდავოდ მიიჩნევა. ასეც რომ არ იყოს, შეგებებულმა მოსარჩელემ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის შესაბამისად, დაძლია ვალდებულების შესრულების ფაქტის მტკიცების ტვირთი, რომლის ფარგლებშიც მყიდველმა პროდუქციის ნაწილი მიიღო, ხოლო, ნაწილის მიღებისა და საზღაურის გადახდის ვალდებულება, მიუხედავად დამატებითი ვადის არაერთხელ განსაზღვრისა, დაარღვია, ხოლო, შემდგომში გამოთქმული პრეტენზიის საფუძვლიანობა ნივთის ნაკლის შესახებ (სკ-ის 488-ე მუხლი, ასევე, 495-ე მუხლი, რომელიც მეწარმის განსაკუთრებულ გულისხმიერებაზე აკეთებს აქცენტს. პრაქტიკის თვალსაზრისით იხ. **სუსგ №ას-373-347-2017, 27 ოქტომბერი, 2017 წელი**), მყიდველმა ვერ დაამტკიცა. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სამოქალაქო კოდექსის 477-ე მუხლის დისპოზიციიდან გამომდინარე, ნასყიდობა ორმხრივი, კონსენსუალური გარიგებაა, სადაც, როგორც გამყიდველს, ისე – მყიდველს გააჩნია კანონით გათვალისწინებული ვალდებულებები. ნორმის პირველი ნაწილი ადგენს გამყიდველის სინალაგმატურ ვალდებულებას, მყიდველს გადასცეს საკუთრების უფლება ქონებაზე, რომელიც შეიძლება განხორციელდეს როგორც უშუალოდ ნასყიდობის საგნის, ისე – ამ საგანზე ნამდვილი უფლების გადაცემით (მაგ: ნივთის პირდაპირი მფლობელისაგან გამოთხოვის უფლება). ამდენად, სახელშეკრულებო ურთიერთობის ფარგლებში მოპასუხის მიერ დამზადებულ საგანზე ხელშეკრულების არსებით პირობებზე შეთანხმებისთანავე წარმოეშვა მოსარჩელეს საკუთრება და ანაზღაურების ვალდებულება, რაც, სამოქალაქო კოდექსის 477-ე მუხლის მე-2 ნაწილის ფარგლებში, გამართლებულს ხდის შეგებებული სარჩელის მოთხოვნას ქონების მიღების დავალდებულებისა და საზღაურის ანაზღაურების შესახებ, ისევე, როგორც ამ ვალდებულების შემძენის მიერ დარღვევის გამო, სამოქალაქო კოდექსის 393-ე მუხლის თანახმად, მასვე წარმოეშვა გამყიდველისათვის ქონების შენახვიდან გამომდინარე დამატებითი ხარჯების ანაზღაურების ვალდებულება და თავადვე გახდა შემთხვევითი დაღუპვის რისკის მატარებელი. უფრო მეტიც, ქვემდგომმა სასამართლომ, შემძენის მხრიდან ვალდებულების დარღვევის გამო, სამოქალაქო კოდექსის 394-ე და 411-ე მუხლების შესაბამისად, სწორად დააკმაყოფილა მიყენებული ზიანი (მიუღებელი შემოსავალი), რომლის ოდენობაც სარწმუნოდ განსაზღვრა შეგებებულმა მოსარჩელემ. რაც შეეხება პირგასამტეხლოს, ამ შემთხვევაში უდავოა,

რომ იგი კანონით დადგენილი ფორმით იყო შეთანხმებული მხარეთა შორის (სკ-ის 418.2 მუხლი), ხოლო ვალდებულების დარღვევამ განაპირობა თავდაპირველი მოსარჩელისათვის პირგასამტეხლოს დაკისრება (სკ-ის 417-ე მუხლი). საკასაციო პალატა დამატებით აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს დასკვნები დავის ფაქტობრივი გარემოებების თაობაზე, სრულად ემყარება საქმეში არსებული მტკიცებულებების კვლევის საპროცესო სტანდარტს (სსსკ-ის 105-ე მუხლი), რაც იძლევა დასკვნის საფუძველს, რომ გასაჩივრებული განჩინება კანონიერია და არ არსებობს მისი გაუქმების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე-394-ე მუხლებით გათვალისწინებული წინაპირობები.

1.5. ამდენად, განსახილველი დავა არ წარმოადგენს იშვიათ სამართლებრივ პრობლემას, რომელიც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას, ვინაიდან როგორც შესრულების კონდიქციიდან გამომდინარე მოთხოვნის საფუძვლიანობაზე, ისე – ნასყიდობის ფასის, მიუღებელი შემოსავლისა და პირგასამტეხლოს დაკისრების წინაპირობების საკითხზე არსებობს საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკა, რომლისგანაც არ განსხვავდება სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება. კასატორი ვერ მიუთითებს იმგვარ გარემოებებზე, რაც სასამართლოს მისცემდა ვარაუდის საფუძველს, რომ საქმის არსებითი განხილვის შედეგად მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილება შეიძლება ყოფილიყო მიღებული. სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოცემული საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან საპროცესო სამართლის ნორმების დარღვევებით, რომელსაც შეეძლო, არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე. გარდა ამისა, საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანს არ წარმოადგენს სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე, ხოლო კასატორი ვერც ქვემდგომი სასამართლოს შეფასებებისა და დასკვნების წინააღმდეგობრიობას ვერ ამტკიცებს მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის დებულებებთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

1.6. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

2. სასამართლო ხარჯები:

საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის გამო, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 401-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად (საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის შემთხვევაში პირს დაუბრუნდება მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70 პროცენტი), პალატა თვლის, რომ კასატორს უნდა დაუბრუნდეს შპს „ჩ-----ის (ს/კ #4-----) მიერ 04.10.2018წ. #925 საგადახდო დავალებით გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის _ 8 000 ლარის 70% _ 5 600 ლარი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. შპს „ჩ-----ის“ საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.

2. კასატორ შპს „ჩ-----ს“ (საწარმოს ლიცენზიის #5-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (**ქ.თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“ ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგ---შის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150**) დაუბრუნდეს შპს „ჩ-----ის (ს/კ #4-----) მიერ 04.10.2018წ. #925 საგადახდო დავალებით გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის _ 8 000 ლარის 70% _ 5 600 ლარი.

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავეძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

ზ. ძლიერიშვილი